

FIȘA DISCIPLINEI : ASCETICĂ ȘI MISTICĂ ORTODOXĂ

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” – GALAȚI
1.2 Facultatea / Departamentul	ISTORIE, FILOSOFIE ȘI TEOLOGIE
1.3 Catedra	TEOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	„SPIRITUALITATE ORTODOXĂ ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ”

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ASCETICĂ ȘI MISTICĂ ORTODOXĂ						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	V	2.7 Regimul disciplinei	OB.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					45
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					34
Tutoriat					20
Examinări					8
Alte activități: 1. cercetare tematică; 2. corelarea informației științifice cu realitatea eclesială, prin participarea masteranzilor la viața liturgică și voluntariat în parohiile de unde provin; 3. pelerinaje la mănăstiri, pentru a observa îndeaproape și de a experimenta prin rugăciune și mici ascultări specificul vieții monahale.					
3.7 Total ore studiu individual	152				
3.9 Total ore pe semestru	28				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	de	- un nivel adecvat de cunoștințe teologice și de cultură generală
4.2 de competențe	de	<ul style="list-style-type: none">• un limbaj teologic de specialitate satisfăcător

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului		<ul style="list-style-type: none">• - laptop, videoproiector.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului		<ul style="list-style-type: none">• Biblioteca „Arhiepiscop dr. Antim Nica” din cadrul Centrului Eparhial, cu toată literatura teologică și duhovnicească disponibilă.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea Asceticii și Misticii Otodoxe și valorificarea ei în contextul actual interreligios, intercultural și secularizant.• Proiectarea curriculară, cu respectarea adevărurilor de credință, conform textelor sacre și mărturisirilor de credință proprii, a criteriilor și principiilor psihopedagogice creștine.• Aprofundarea disciplinei „Ascetica și Mistica Ortodoxă” și prezentarea liniilor sale directe - în contextul cultural - creștin actual - în comunități parohiale și monastice• Enunțarea principiilor teologice și a valorilor spirituale specifice asceticii și misticii ortodoxe, dar relevante pentru dezvoltarea omului și a societății de astăzi și redescoperind / păstrând / predând mai departe valoarea duhovnicească a sfințeniei• Gestionarea metodelor și mijloacelor de comunicare interumană eficientă, în contextul actual,• Promovarea valorilor creștine ortodoxe și aprofundarea deprinderilor religioase pentru formarea spirituală și păstrarea identității duhovnicești a tinerilor creștini, cu scopul de a răspunde problematicei create de ofertele pseudo-religioase și filosofii compozite.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">• Aplicarea strategiilor de studiu rigurose, eficiente și responsabile, de punctualitate, conștiinciozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religioase-morale, duhovnicești și canonice creștine.• Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principiile credinței creștine ortodoxe.• Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Însușirea unor învățături, reguli și principii ortodoxe, specifice experienței duhovnicești a Sfinților Părinți și care se regăsesc în literatura filocalică, ascetică și mistică ortodoxă.
7.2 Obiectivele specifice	Evidențierea importanței fundamentale a izvoarelor misticii ortodoxe pentru cunoașterea etapelor evoluției duhovnicești a omului. Cunoașterea principalelor direcții de dezvoltare și aprofundare a autorilor scrierilor ascetice și a operelor marilor mistici ai spiritualității ortodoxe Enunțarea precisă a treptelor desăvârșirii creștine și a diferențelor specifice dintre Tradiția Ortodoxă și celelalte confesiuni creștine. Deprinderea și cultivarea, în societatea contemporană, a spiritului de practicare a virtuților creștine;

8. Cursuri:	Metode de predare
1. Noțiuni introductive: definiții, obiect, metodă, relația cu alte discipline și autori de cursuri universitare	prelegerea, conversația euristică, problematizarea, studiul izvoarelor 2 ore
2. Repere istorice ale <i>Asceticii și Misticii</i>: dimensiunea biblică și patristică. prezentanți	Studiul comparativ al documentelor sursă, dezbateră 2 ore
3. Principalele centre de spiritualitate creștină: Ierusalim, Egipt (Părinții pustiei), Siria (Sf. Isaac, Efrem Sirul), Sinai (Sf. Ioan Scărarul), Grecia (Părinții Capadocieni), România (Dobrogea, Buzău)	Lectura izvoarelor, dezbateră, studiul de caz 2 ore
4. Sursele spiritualității creștine: Patericele, Filocalia, Limonarul, Sbornicul.	Prelegerea, lectura izvoarelor, dezbateră 2 ore
5. Etapele vieții duhovnicești: <i>despățimirea, iluminarea/contemplația și îndumnezeirea.</i>	Prelegerea, conversația euristică, studiu comparativ 2 ore
6. Lumea sau creația - operă a lui Dumnezeu destinată îndumnezeirii.	Lecturi biblice, prelegerea, dezbateră, conversația euristică 2 ore
7. Spiritualitatea monahală. Trăsături specifice și reprezentanți (Sf. Vasile cel Mare, Pahomie, Sf. Teodosie, Sf. Ioan Casian).	Prelegerea, dezbateră, lectura comparativă a izvoarelor 2 ore
<p>1. Bibliografie:</p> <p>a. Surse:</p> <p>1.-, <i>Biblia sau Sfânta Scriptură</i>. Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, EIBMBOR, București, f.a.</p> <p>2. Colecția „<i>Părinți și scriitori bisericești</i>”, EIBMBOR.</p> <p>3. <i>Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care ne arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși</i>. Vol. I-XII. Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu-București, 1946-1992 și reeditările.</p> <p>a. Literatură auxiliară:</p> <p>4. Cosma, preot prof. univ. dr. Sorin, <i>Ascetica</i>, Editura Marineasa, Timișoara, 2003.</p>	

<ol style="list-style-type: none"> 5. Crainic, Nichifor, <i>Sfințenia-Împlinirea umanului (Curs de teologie mistică)</i> (1935- 1936), Ediție îngrijită de ierod.Teodosie Paraschiv, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1993. 6. Idem, <i>Cursurile de mistică. I. Teologie mistică II. Mistică germană</i>, studiu introductiv și ediție de diac. Ioan I. Ică jr., DEISIS, Sibiu, 2010. 7. Louth, Andrew, <i>Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul</i>, traducere: Elisabeta Voichița Sita, Editura DEISIS, Sibiu, 2002. 8. Lossky, Vladimir, <i>Teologia mistică a Bisericii de Răsărit</i>. Traducere, studiu introductiv și note de Pr. Vasile Răducă, Editura Anastasia. 9. Mladin, mitropolit dr. Nicolae, <i>Prelegeri de mistică ortodoxă</i>, Editura Veritas, Târgu-Mureș, 1996. 10. Idem, <i>Ascetica și mistica paulină</i>, Editura Deisis, Sibiu, 1996. 11. Savin, Ioan Gh., <i>Mistica și ascetica ortodoxă</i>, Sibiu, 1996. 12. Stăniloae, Preot Profesor Dr. Dumitru, <i>Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistica</i>, EIBMBOR, București, 1992. 13. Spidlik, Tomas, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic</i>. Traducere și prezentare: diac. Ioan I. Ică jr., Cuvânt înainte: P. Marko I. Rupnik S.J., Editura DEISIS, Sibiu, 1997. 14. Idem, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin. II. Rugăciunea</i>. Traducere: diac. Ioan I. Ică, Editura DEISIS, Sibiu, 1998. 15. Idem, <i>Spiritualitatea Răsăritului Ortodox. III. Monahismul</i>. Traducere: diac. Ioan I. Ică. jr., Editura DEISIS, Sibiu, 2000. 	
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare
1. Rolul părintelui D. Stăniloae în sinteza teologică românească privind asceza și mistica răsăriteană.	Prelegerea, dezbateră, lectura comparativă a izvoarelor 2 ore
2. Sf. Ioan Casian și problematica patimilor.Experiențe duhovnicești relatate în lucrarea sa : ” Convorbiri cu Părinții”.	Prelegerea, dezbateră, lectura comparativă a izvoarelor 2 ore
3. Dimensiuni ascetice ale Tratatului Practic al lui Evagrie Monahul. Convergențele acestuia cu operele cuv. Nil Ascetul, Sf. Ioan Casian, Evagrie Ponticul și Maxim Mărturisitorul.	Prelegerea, dezbateră, lectura comparativă a izvoarelor 2 ore
4. Sf. Ioan Scărarul și efortul de dezrădăcinare a patimilor din om. Rolul virtuților.	Prelegerea, dezbateră, lectura comparativă a izvoarelor 2 ore
5. Luminile apathiei pe „altarul” sufletului. De la apatheia filosofică stoică la apatheia monahală.	Prelegerea, dezbateră, lectura comparativă a izvoarelor 2 ore
6. Prea Sfânta Treime - Izvorul experiențelor duhovnicești purificatoare de patimi. Importanța rugăciunii în asceză.	Prelegerea, dezbateră, lectura comparativă a izvoarelor 2 ore
7. Discernământul ca dar al lui Dumnezeu, artă duhovnicească și fruct al experienței. Patericul egiptean și importanța sa, astăzi.	Prelegerea, dezbateră, lectura comparativă a izvoarelor 2 ore
Bibliografie:	
<ul style="list-style-type: none"> • Arseniev, Nicolae, <i>Mistica și Biserica ortodoxă</i>. Traducere: Remus Rus, Editura Iri, București, 1994. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Evdochimov, Paul, <i>Vârstele vieții spirituale</i>. Cuvânt înainte și traducere Pr. Prof. Ion Buga, Christiana, București, 1993. • Ică, Diac. Ioan I. jr., <i>Teologie și teologi după Sf. Grigorie de Nazianz</i>, în „Mitropolia Ardealului” XXXIV (1989), nr. 7. • Meyendorff, John, <i>Sfântul Grigorie Palama și mistica ortodoxă</i>. Traducere de Angela Pagu, Editura Enciclopedică, București, 1995. • Idem, <i>Sfântul Maxim Mărturisitorul despre iubirea agapică</i>, în „Mitropolia Ardealului” XXXIII (1988), nr. 7. • Idem, <i>Teologie și spiritualitate la Sf. Simeon Noul Teolog</i>, în „Mitropolia Ardealului”, XXXII (1997), nr. 3. • Idem, <i>Morala și spiritualitatea ortodoxă în viziunea Sfântului Grigorie Palama</i>, în „Revista Teologică” 76, 1994, nr. 3. • Stan, Pr. lect. dr. Nicolae Răzvan, <i>Ascetica și Mistica creștină în formarea teologică și în viața preotului și a credinciosului</i>, în „Mitropolia Olteniei”, nr. 5-8/2004. • Idem, <i>Asceza - cale spre îndumnezeire</i>, în „Teologia”, Revista Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, nr. 2/2005. • Idem, <i>Teologia - Taina cunoașterii lui Dumnezeu prin trăirea ascetică, experiența eclezială și aprofundarea adevărilor doctrinare</i>, în vol. „Revelație, Dogmă și Anexa 8 6 Spiritualitate în Perspectiva Misiunii Bisericii. Al III-lea Colocviu Național de Teologie Dogmatică Ortodoxă, Cluj-Napoca, 25-26 mai 2010”, ediție îngrijită de: Pr. Prof. Dr. Valer Bel și Pr. Asist. Dr. Cristian Sonea, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011. 	
--	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Prezentul conținut al disciplinei „Studiul Noului Testament” este elaborat conform Programei analitice aprobate prin Hotărârea nr. 3134 /2015 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și în consonanță cu ceea ce se predă – la această disciplină – la alte centre universitare țară / Facultăți de Teologie Ortodoxă din Patriarhia Română.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	a. Științifice: Gradul de însușire a cunoștințelor; Asimilarea și utilizarea limbajului teologic ascetico-mistic.	Examen scris	90%
	b. Atitudinale: Modul de implicare la curs; Interesul		

	pentru literatura ascetică și pentru cea mistică;		
10.5 Seminar/laborator	Implicarea activă în procesul de seminarizare	Observare continuă	10%
10.6 Standard minim de performanță, pentru bținerea notei 5:			
<ul style="list-style-type: none"> • 1. Cunoașterea specificului, trăsăturilor și notelor distinctive ale Asceticii și Misticii Ortodoxe. • 2. Cunoașterea marilor personalități ale misticii creștine, în general, și ale celei răsăritene, în special, și a învățăturilor lor, la un nivel satisfăcător. 			